

banedanmark

Notat

13.11.2014

Oversigt over hvad der er indeholdt i naturundersøgelserne ift. *Hastighedsopgradering gennem Ringsted (Vestlig løsning)*

Indhold i en VVM-undersøgelse

Når der udarbejdes VVM-undersøgelser skal en række forhold belyses herunder støj, gener for naboer i anlægsperioden og omfanget af ekspropriation. Desuden skal der laves trafikale analyser og omkostningerne til anlægget skal fastlægges. Derudover skal der gennemføres naturundersøgelser for at fastlægge, hvordan det nye anlæg påvirker omgivelserne herunder dyrelivet i området.

Omfanget af naturundersøgelserne er fastlagt i forskellige vejledninger fra Naturstyrelsen herunder VVM-vejledning og habitatvejledning. Rådgiveren, der gennemfører naturundersøgelserne arbejder generelt ud fra håndbog om bilag IV arter, forvaltningsplaner for national naturbeskyttelse og tekniske anvisninger til vurdering af naturtilstanden.

Naturundersøgelserne gennemføres for at sikre, at det bliver beskrevet, hvordan naturen påvirkes af et givent anlæg, og for at der kan laves de relevante afværgeforanstaltninger.

Nedenfor gennemgås det, hvilke naturundersøgelserne der blev foretaget, og hvad der blev undersøgt i VVM-undersøgelsen af en niveaufri udfletning vest for Ringsted station.

VVM-undersøgelse af en vestlig løsning

Der blev foretaget besigtigelser af tre omgange fra april til august. Formålet var at vurdere hvilke naturforhold, der ville blive påvirket af anlægget. I starten af juni blev området besøgt med fokus på flagermus. I august blev området besøgt igen med fokus på markfirben, padder og naturindholdet i fredskovsarealerne langs banen.

Hastighedsopgradering gennem Ringsted - Natur og overfladevand

Fagnotat Natur og overfladevand fra 19.9.2013 beskriver de eksisterende forhold vedrørende natur og overfladevand, som kan tænkes at blive påvirket af projektet. Påvirkning af natur og overfladevand beskrives for anlægsfasen og driftsfasen. Heri indgår potentielle afledte påvirkninger af Natura 2000 området Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen. Grunden til at disse områder skal undersøges er, at projektet er en ændring af en eksisterende bane, og det er således konsekvensvurderingens opgave at vurdere, i hvor høj grad de ændrede forhold og fremtidige brug af banestrækningen kan påvirke Natura 2000-området.

Ingen Natura 2000-områder påvirkes direkte af projektet da de ligger i stor afstand fra projektområdet. Susåen med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen er det nærmeste Natura 2000-område, med en afstand på ca. 5 km fra Ringsted station. Derefter ligger Allindelille Fredskov ca. 8 km nord for stationen og Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø ca. 9 km nordnordvest for stationen.

Hastighedsopgradering gennem Ringsted krydser Ringsted Å og benytter Ringsted Å som recipient for afvanding. Ringsted Å løber ud i Susåen. Projektet kan derfor få en indirekte påvirkning på Susåen, gennem Ringsted Å. Udpegningsgrundlaget for Susåen med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen er vurderet med henblik på at identificere, hvilke arter/naturtyper, der kan påvirkes i forbindelse med projektet. De mulige påvirkninger i anlægsfasen er identificeret til at være miljøfremmede stoffer og sandvandring i anlægsfasen gennem vandløbsnære arbejder og spildhændelser. De mulige

påvirkninger i driftsfasen er identificeret til at være udledning af miljøfremmede stoffer og næringsstoffer ved vedligehold af banesporet.

Fagnotatet Natur og overfladevand fra 19.9.2013 udgør, sammen med en række andre fagnotater, baggrundsmateriale til en samlet miljøreddegørelse, hvis formål er at skabe et overblik over projektets konsekvenser for miljøet. Derudover beskrives de afværgeforanstaltninger, der i givet fald skal iværksættes i forbindelse med projektet.

Undersøgelserne

Naturforholdene er beskrevet på grundlag af feltundersøgelser udført af Grøntmij i 2013, suppleret med data fra en række forskellige kilder, bl.a. Fagnotatet: *Natur og overfladevand for Nybygningsløsningen Kværkeby-Ringsted Station* Trafikstyrelsen 2009.

Feltundersøgelser omfatter besigtigelse og vurdering af lokaliteter beliggende i en 200 m bred undersøgelseskorridor langs strækningen. Lokaliteterne er udpeget på grund af en række kriterier, herunder forekomst af arter og type af lokalitet (§ 3-beskyttet natur, skov, mulig forekomst af bilag IV arter osv.), samt om lokaliteten vurderes at kunne blive påvirket ved udbygning af banen.

Ifl. habitatdirektivet skal arter, der er omfattet af direktivets bilag IV beskyttes. I Danmark findes der 36 dyrearter i denne kategori, heraf nogle sjældne arter som sommerfuglen sortpletlet blåfugl og fisken snæbel, men også nogle mere almindelige arter som stor vandsalamander og spidssnudet frø, hvis levesteder i en årrække har været i tilbagegang. Når der udpeges bilag IV arter skal både pattedyr, fugle, insekter og fisk, herunder markfirben, frøer, mus og flagermus undersøges. Det er arter som disse, der oftest betyder, at der skal opsættes afværgeforanstaltninger, som faunapassager. I undersøgelserne af den vestlige placering af den niveaufri udfletning var det blandt andet flagermus og markfirben, der blev udpeget og besigtiget.

Naturundersøgelser

For at belyse naturforholdene, er alle relevante lokaliteter indenfor den 200 meter brede undersøgelseskorridor undersøgt ved feltundersøgelser. Undersøgelsesområdet er valgt ud fra aktuel viden om de naturforhold, der er i området og ikke mindst for at sikre de nødvendige frihedsgrader ift. den endelige linjeføring. Hertil kommer plads til byggeplads, jorddepoter mv.

Vandhuller og vådområder inden for undersøgelseskorridoren er undersøgt for forekomster af padder. Undersøgelserne er primært rettet mod forekomster af de såkaldte bilag IV arter, som er omfattet af Habitatdirektivets artsbeskyttelse. Undersøgelser af padderne, der er foretaget i forbindelse med udarbejdelse af VVM for Nybygningsløsningen, er foretaget i 2007 og 2008 og suppleret i 2013. Der var et mindre markvandhul, der blev vurderet til ikke at være padeegnet. Det var præget af udtørring og kraftig tilgroning. Der fandtes ikke andre egnede yngleområder for padder i undersøgelsesområdet.

Forekomst af krybdyr er undersøgt ved besigtigelser i sommeren 2013 i perioder med stille vejr og solskin. Den undersøgte krybdyrlokalitet er en baneskråning langs den berørte strækning, der er udlagt til NOVANA-overvågningsflade for markfirben. Undersøgelsen er gennemført med henblik på at kortlægge forekomster af markfirben, som er omfattet af Habitatdirektivets artsbeskyttelse.

Der blev udført en gennemgang af strækningens bevoksning i øvrigt, både i april og i august. Der kunne konstateres spættehuller og flagermusegnede træer. Samtlige danske arter flagermus er omfattet af Habitatdirektivets artsbeskyttelse. Det er derfor nødvendigt at foretage en kortlægning af de forekommende arter for en konsekvensvurdering. Ved flagermusundersøgelserne kunne det

konstateres, at flagermusenes primære aktivitet lå ved Ringsted Å. Normalt vil det være relevant at gennemføre yderligere undersøgelser, men det var ikke muligt på grund af projektets stramme tidsplan. Der blev dog konstateret så stor aktivitet af flagermus ved Ringsted Å og flere flagermusegnede træer i området, at der under alle omstændigheder blev indarbejdet hensyn til flagermus i afværgeforanstaltningerne.

Banen krydser Ringsted Å. Ringsted Å er besigtiget med henblik på at vurdere vandløbsforholdene og mulighederne for faunaens passage under banen.

Naturundersøgelserne er sammenlagt udført på 2 dage og en nat i felten, herunder overvågning af flagermus med autobokse. Derudover er der indhentet en række informationer fra natur-databaser, Miljøportalen m.v. og viden fra projektet *Den nye Bane København-Ringsted* blev ligeledes anvendt.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000 område er habitatområde H194 Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen. Den ligger ca. 5 km syd for banestrækningen.

De aktuelle påvirkninger fra projektet er identificeret til at kunne ske gennem afledning af banevand fra strækningen i driftsfasen, samt påvirkning gennem spildhændelser og lignende på vandløbsnære arealer i anlægsfasen. De aktuelle påvirkninger af habitatområdet ville kunne ske gennem Ringsted Å, der 9 km nedstrøms munder ud i Susåen og habitatområdet. Derfor var det påkrævet, at områderne skulle undersøges i VVM-undersøgelsen.

Samlet set kan det dog vurderes, at der ikke er sammenhæng mellem truslerne beskrevet i natur-planen for Natura 2000 området og risikoen for væsentlige påvirkninger fra hastighedsopgraderingen af banen gennem Ringsted. Det vurderes at der ikke vil forekomme nogen væsentlige påvirkninger af habitatområde nr. 194 Suså med Tystrup-Bavelse Sø og Slagmosen som følge af hastighedsopgraderingen

Sammenfatning af resultater:

I fagnotatet fremgår det, at det er muligt at udføre projektet uden væsentlig påvirkning af natur og overfladevand samt sikre som vil sikre at de lokale bestande af bilag-IV arter ikke påvirkes negativt, såfremt der indbygges følgende afværgeforanstaltninger i projektet:

- Faunapassage under banen langs Ringsted Å
- Drænvand fra sporareal kan eventuelt føres til olieudskiller og sandfang inden det ledes til Ringsted Å
- Erstatningsskov etableres som afværgeforanstaltning for fældning af eksisterende fredskov
- Flagermuskasser opsættes som midlertidig afværgeforanstaltning for fældning af flagermusegnede træer

Det vigtigste naturområde, inden for undersøgelsesområdet, er Ringsted Å. Desuden findes der § 3 beskyttet natur og flere fredskovsarealer. Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områder.

Ved undersøgelser af strækningen er der fundet dyrearter, som er beskyttet efter habitatdirektivets bilag IV (jf. direktivets artikel 12 om strengt beskyttede arter). Der er fundet fem arter flagermus i undersøgelsesområdet. Det drejer sig om brun-, syd-, trolde-, vand- og dværgflagermus. Der er ikke fundet andre bilag IV-arter eller oplagte yngle- og rasteområder.